

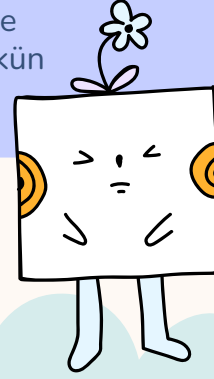
NEDİR MAHREMİYET

Mahremiyet bilinci ile istenen; kaygı halini oluşturmadan, güçlü ve gücünün farkında olan, kendisi hakkında karar verebilme ve sınırlarını belirleyebilme becerisi olan, güçlülerle baş etme becerileri gelişmiş, diğer insanların sınırlarına saygılı ve gelişime açık bireylerin yetişmesidir.

Okul öncesi dönemde ayıp, günah, yasak gibi kavramlar çocukta korku ve suçluluk duymaya neden olabileceğinden mahremiyet eğitimi ile ilgili öğretiler korkutucu ve kaygılandırıcı ifadeler içermemelidir. Öncelikli olarak çocuğa, istenilen davranışlar ifade edilmelidir. Çocuğun özgüvenine zarar vermemeye özen gösterilmeli, kullanılan sözcüklere dikkat edilmelidir.

TERCİH İMKÂNI SUNULMAYAN, TERCİHLERİNE SAYGI DUYULMAYAN, BASKI, ZORLAMA, EMİR, TALİMAT İLE İŞ YAPTIRILAN ÇOCUKLARDA özgüven zedelenmesi yaşanabilmektedir. Özgüveni olumsuz yönde etkilenen, kendi fikrini beyan edemeyen ve yetişkinlerden çekinmesi nedeniyle kendisine her söyleneni yapan çocukların mahremiyeti ihlal edildiğinde kendilerini korumaları mümkün olamamaktadır.

ÇOCUK, İSTEMEDİĞİ DAVRANIŞ KARŞISINDA "HAYIR" DEDİĞİNDE

çocuğun bu tepkisini kabul etmek ve "hayır" dediği şeyler için evet demesi yönünde zorlamamak önemlidir. Çocuğa kendi sınırlarını koruma ve başkalarının sınırlarına saygı göstermesi yönünde rehberlik edilmesi gerekmektedir. Uygun olmayan bir durumla karşılaştığında bunu ebeveynlerine rahatlıkla anlatabilmesi konusunda güvence verilmelidir.

Çocuğun rahatsız hissettiği bir durumu ebeveyni ile paylaşması halinde de çocuğu yargılamadan, anlaşıldığını ve kabul gördüğünü hissettirerek verilen güvenceye uygun olarak davranılması gerekmektedir.

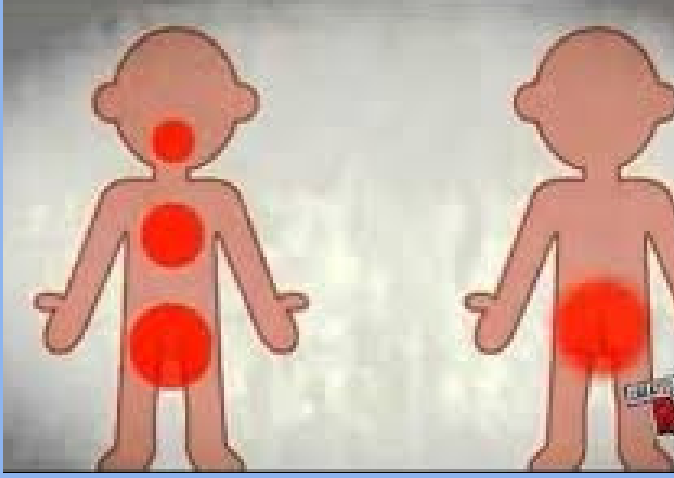
TEPEKUM ANAOKULU
REHBERLİK SERVİSİ

Esanur TEPEBAŞI

ÇOCUKLARDA MAHREMİYET EĞİTİMİ

Çocuğa yaş ve gelişim dönemine uygun şekilde mahremiyet bilincinin kazandırılmasının yanı sıra bu dönemde çocuğa özel alanların, özel alanlara hangi durumlarda kimlerin dokunabileceğinin, özel alanlarına yönelik istenmeyen bir dokunuş sonrası ne yapabileceğinin anlatılması gerekmektedir. Çocuklarla bu konuyu konuşmaya yönelik aşağıda yer alan örnek cümlelerden faydalanılabilir.

“ŞİMDİ SENİNLE VÜCUDUMUZUN ÖZEL ALANLARI İLE İLGİLİ KONUŞALIM. VÜCUDUNUN ÖZEL ALANLARI NELERDİR? BANA SÖYLEYEBİLİR MİSİN?”

şeklinde konuyu açıp çocuktan özel alanlarını göstermesi veya söylemesi beklenir. Çocuk göstermekte veya söylemekte sıkıntı yaşıyorsa biz ona gösterebilir ve anlatabiliriz. Cinsel organların adlarının benzetme sözcüklerle değil gerçek adlarıyla tanıtılması önemlidir.

Daha sonra çocuğa **“Peki bu bölgelere kimler dokunabilir?”** diye sorulur. Çocuğun kimse dokunamaz cevabı vermesi beklenir. Ama bu cevap gelmezse, **“Bu bölgelere senden başka kimse dokunamaz.”** şeklinde cevap verilir.

ÖRNEK AÇIKLAMALAR

Bazı durumlar vardır ki senin de iznin alınarak bazı kişiler bu bölgelerine dokunabilir. Mesela doktora gittiğimizde seni muayene etmek için doktor dokunabilir. Ben/bakım verenin senin banyo yapmada yardım ederken veya temizliğini yaparken dokunmak durumunda kalabilir(im). Ama bunun dışında başka kimse dokunamaz.

Sen istemediğin sürece kimse sana sarılamaz ve seni sarılmak için zorlayamaz. Ailenden de olsa, akraban da olsa, arkadaşın da olsa sana sarılmasını istemediğin halde izin vermek zorunda değilsin. Hatta o kişiye daha önce sarılmasına izin vermen de tekrar izin vereceğin anlamına gelmez. Daha önce izin verdiysen bile sonra istemeyebilirsin. Bayram günlerinde veya doğum günü gibi özel günlerde de istemiyorsan sana sarılmasına izin vermek zorunda değilsin. Sana hediye almış olsalar dahi istemiyorsan izin vermezsin.

Seni birisi öpmek istediğinde veya bir arkadaşın seni bir yere götürmek istediğinde veya bir oyun için bile isteyip istemediğini “evet/hayır” şeklinde söyleyebilirsin. Daha önce evet dediysen kararının değişmesinde problem yok, sonra hayır diyebilirsin. Aynı şekilde başka arkadaşının da kabul edip etmediğini anlamalısın ve sen de onun kararını kabul etmelisin.

Sen istemediğin halde sana dokunulması durumunda ne yapacağını biliyor musun?” diye sorulabilir. Çocuğun cevap vermesi beklenir ve konuşmaya teşvik edilir. “Önce, Hayır! diyerek istemediğini belirtebilirsin ve oradan uzaklaşırsın. Eğer özel bölgelerine dokunmak isterse bağırarak oradan uzaklaşman gerekir. Sonra hemen benim veya annenin/babanın/(bakım verenin ismi) yanına, biz olmadığımızda güvendiğin biri varsa onun yanına veya kalabalık bir yere koşarak gitmelisin. Sonra gelip olanların hepsini bana anlatabilirsin. Okuldaysan hemen öğretmene ve okul yöneticilerine anlatabilirsin.

MAHREMİYET BİLİNCİ İÇİN...

1. Özel bölgelerimizi öğretip, bu bölgelere anne baba dışında kimsenin dokunamayacağını (doktor ve bakım veren kişi hariç) çocuklara anlatın!!!

2. Çocuğa anne-babanın odasına kapıyı çalarak ve izin alarak girmesi gerektiği öğretin. Siz de çocuğun odasına girerken kapıyı çalmayı unutmayın!!!

3. Tuvalet eğitimi sonrası tuvalette yalnız kaldığı, anlatılarak kapısını kapalı tutması gerektiğini, başkalarının göreceği şekilde tuvaletini yapmaması gerektiğini çocuğa öğretin!!!

4. Çocuğu öperken ve severken izin alın, çocuğun izin vermediği durumlarda çocuğun kararına saygı duyun ve izni olmadığı takdirde kendisine dokunulmayacağını ifade edin!!!

5. Çocuğun Özel Bölgelerini Sevgi Objesi Yapmayın!!! Bu şekilde olduğunda çocuk hem mahremiyet ihlaline uğramış olur, hem de başkalarının özel alanlarının kullanılarak onlara şaka yapılabileceği inancını taşır.

6. Ebeveynle ve Kardeşle Yatakları Ayırın. bu durum mahremiyeti açısından önemli bir noktadır.